

УДК 784.087.68:78.071.1Зубицький-047.44(477)(045)

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-26>

Павло СЕЛІНСЬКИЙ

аспірант творчої аспірантури кафедри хорового диригування, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, вул. Архітектора Городецького, 1-3/11, м. Київ, Україна, 02000

ORCID: 0009-0006-3099-4693

Бібліографічний опис статті: Селінський, П. (2025). Ритмо-інтонаційна специфіка хорових творів Володимира Зубицького: виконавські завдання (на прикладі твору «Коломийка»). *Fine Art and Culture Studies*, 1, 180–187, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-26>

РИТМО-ІНТОНАЦІЙНА СПЕЦИФІКА ХОРОВИХ ТВОРІВ ВОЛОДИМИРА ЗУБИЦЬКОГО: ВИКОНАВСЬКІ ЗАВДАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ «КОЛОМИЙКА»)

Актуальність теми. Дослідження національно-характерної хорової творчості В. Зубицького сприяє популяризації сучасного українського хорового мистецтва, розкриттю потенціалу сучасної вокально-хорової майстерності та допоможе у практиці хормейстерам. Вивчення композиторських методів роботи з фольклором підкреслить не тільки жанрово-стильовий симбіоз, а й вплив на формотворення.

Мета статті – визначити особливості ритмо-інтонаційної організації «Коломийки» В. Зубицького та окреслити подальші виконавські завдання.

Методологія дослідження. Структурний і системний методи використані для опрацювання творчого доробку В. Зубицького та формуванню повного списку виключно хорової музики; музично-аналітичний – для визначення жанрово-стильових і виконавських параметрів твору.

Висновки. Обраний для аналізу твір є показовим з погляду індивідуального стилю В. Зубицького, творчий метод якого глибоко пов'язаний з українським фольклором. Спирання на національну традицію є константною ознакою інтонаційного образу світу автора. Однією з характерних рис втілення цієї традиції у хоровій творчості композитора є специфіка ритмо-інтонаційної організації музичної тканини творів. Проаналізовано «Коломийку» В. Зубицького на предмет жанрових та ритмо-інтонаційних особливостей. У процесі аналізу виявлено інтонаційне переосмислення композитором жанру коломийки: зміна танцювальності на пісенність ліричного характеру, відмова автора від римування, розширення музичних та скорочення вербальних структур, залучення елементів джазової імпровізаційності. Визначено ряд виконавських складнощів, пов'язаних із зображальними прийомами, а саме: відтворення танцювальних гуцульських награвань; імітація звучання різних інструментів; використання арсеналу штрихових позначень та акцентів у поєднанні зі швидким темпоритмом, плески в долоні у певному регістрі, клацання язиком з фіксованою висотою звуку, використання сонористичних прийомів тощо. У зв'язку з цим означено низку виконавських завдань для хорового колективу і диригента.

Ключові слова: творчість Володимира Зубицького, фольклор, хоровий склад, хорове виконавство, ритмоформи, інтонація, засоби виразності.

Pavlo SELINSKYI

Postgraduate student of the creative postgraduate course at the Department of Choral Conducting, Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine, 1-3/11, Architect Gorodetsky Str., Kyiv, Ukraine, 02000

ORCID: 0009-0006-3099-4693

To cite this article: Selinskyi, P. (2025). Rytmo-intonatsiina spetsyfika khorovykh tvoriv Volodymyra Zubyt'skoho: vykonavski zavdannia (na prykladi tvoriv «Kolomyika») [Rhythm and intonation specificity of choral works by Volodymyr Zubyt'skyi: performance tasks (on the example of the work «Kolomyika»)]. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 180–187, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-26>

RHYTHM AND INTONATION SPECIFICITY OF CHORAL WORKS BY VOLODYMYR ZUBYTSKYI: PERFORMANCE TASKS (ON THE EXAMPLE OF THE WORK «KOLOMYIKA»)

The relevance of the topic. *The study of the nationally characteristic choral works of V. Zubytskyi contributes to the popularization of contemporary Ukrainian choral art, the disclosure of the potential of modern vocal and choral skills and will help choirmasters in their practice. The study of composer's methods of working with folklore will emphasize not only genre and style symbiosis, but also the influence on form formation.*

The purpose of the article is to determine the peculiarities of the rhythmic intonation organization of Kolomyika by V. Zubytskyi and to outline further performance tasks.

Research methodology. *Structural and systematic methods were used to study the creative work of V. Zubytskyi and to form a complete list of exclusively choral music; music-analytical methods were used to determine the genre-stylistic and performance parameters of the work.*

Conclusions. *The work chosen for analysis is indicative of the individual style of V. Zubytskyi, whose creative method is deeply connected with Ukrainian folklore. Relying on the national tradition is a constant feature of the author's intonational image of the world. One of the characteristic features of the embodiment of this tradition in the composer's choral works is the specificity of the rhythmic intonation organization of the musical fabric of the works. The article analyzes «Kolomyika» by V. Zubytskyi is analyzed in terms of genre and rhythmic intonation features. The analysis reveals the composer's intonational rethinking of the kolomyika genre: changing the dance-like nature to a lyrical song, the author's refusal to rhyme, expanding musical and reducing verbal structures, and involving elements of jazz improvisation. A number of performing difficulties related to visual techniques have been identified, namely: reproduction of Hutsul dance rhythms; imitation of the sound of various instruments; use of an arsenal of dashes and accents in combination with fast tempo, clapping hands in a certain register, clicking the tongue with a fixed pitch, use of sonorous techniques, etc. In this regard, a number of performance tasks for the choir and the conductor are outlined.*

Key words: *works of Volodymyr Zubytskyi, folklore, choral composition, choral performance, rhythmic formulas, intonation, means of expression.*

Постановка проблеми. Володимир Зубицький (нар. 1953 р.) – видатна постать сучасного українського музичного мистецтва. Композитор, концертуючий баяніст, диригент, педагог, музично-громадський діяч, В. Зубицький є своєрідним медіатором між поколіннями та їх музично-інтонаційним багажем. Його творчість поєднує традиції і новаторство, стриманість і «яскраву театральність» (Голяка, 2022, с. 12), академізм і сучасність виконавського процесу.

Ритмо-інтонаційні особливості української народної музики як основа композиторського письма В. Зубицького перебувають у тісному поєднанні з пронизливо гострим, неоднозначним відчуттям сьогодення – стрімкого, насиченого, поліпластового, втіленого у музичних звуках.

У своїй творчості композитор прагне до відродження фольклорного мелосу, який він поміщає в сучасний музично-інтонаційний контекст шляхом:

– переосмислення композиційної будови твору (розмитість академічної форми твору у поєднанні з коломийковими в'язанками);

– жанрового синтезу (коломийка і стрілецька пісня, коломийка і композиція джазового напрямку);

– поєднання музичного фольклору з джазом; – «переінтонування» архаїчних мотивів, яке має на меті симбіоз колективного (народного) слухового тезаурусу та індивідуального, композиторського;

– поєднання примхливої метро-ритмічної організації з джазовою імпровізаційністю.

«Коломийка» поєднала в собі всі вищезазначені засоби роботи з музичним текстом та представляє інтерес не тільки для музикознавців, а й виконавців. Запити сучасної аудиторії потребують конкретних мистецьких відповідей. Саме такою є творчість В. Зубицького, яка відгукується на потреби слухача, проте, недавно написаний (2022 р.), твір маловідомий серед хорових колективів, а музикознавчий аналіз стилістичних та виконавських особливостей відсутній.

Мета статті – визначити особливості ритмо-інтонаційної організації «Коломийки» В. Зубицького та окреслити подальші виконавські завдання.

Наукова новизна полягає у тому, що це перше дослідження одного з останніх творів В. Зубицького – «Коломийки». У статті вперше визначено жанрово-стильові особливості твору, виконано хормейстерський аналіз та визначено виконавські завдання.

Аналіз останніх публікацій за темою дослідження. Більшість наявних досліджень творчого доробку В. Зубицького стосуються його баянної творчості. Серед небагатьох досліджень хорових творів слід відзначити праці Марини Варакути, в яких здійснюється музикознавчий аналіз хорових мініатюр композитора: це стаття «Про формотворчі принципи хорових мініатюр В. Зубицького на тексти західно-українського фольклору» (Варакута, 2007) та монографія «Хорова мініатюра в українській музиці: закономірності розвитку жанру та їх осмислення в музикознавстві» (Варакута, 2009).

До хорової мініатюри звертається і Віталій Охманюк: у дослідженні «Тенденції розвитку хорової мініатюри у творчості Володимира Зубицького» автор порівнює творчі методи роботи з фольклорним матеріалом В. Зубицького і фундаторів жанру хорової обробки – М. Лисенка, К. Стеценка, М. Леонтовича, виявляє «тенденції до відновлення вже сформованих жанрових інваріантів і формування нових, нетипових зразків мовного і жанрового синтезу» (Охманюк, 2017, с. 162). На стильову приналежність та виконавські особливості увагу звертають Олена Скопцова та ін. у статті «Риси хорової творчості Володимира Зубицького на прикладі “Concerto strumentale”»: жанрове взаємопроникнення, «інтегрування здобутків минулого у сьогоденні» (Скопцова та ін., 2022, с. 91), застосування композиційних та суто виконавських художніх прийомів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Хорова творчість В. Зубицького є невід’ємною складовою його композиторської спадщини. Яскрава за обраними поетичними текстами та їх інтонаційним оформленням, багата жанрово-стильовими знахідками, винахідлива за виконавськими прийомами, хорова музика композитора найбільш широко представлена вокально-симфонічними творами:

– кантати «Любять Україну» (сл. В. Сосюри, 1975), «Мир» (сл. В. Гуртовенко, 1976), «Монологи сонця» для баса та камерного оркестру (сл. В. Довжика і М. Рильського, 1985), «Діду мій, дударіку» для мішаного і дитячого хорів та камерного ансамблю / світлій пам’яті Миколи Леонтовича (сл. Т. Шевченка, В. Симоненка, народні тексти, 2020);

– кантата-симфонія «Чумацькі пісні» на народні тексти (1982); реквієм для сопрано,

мішаного хору, органа, струнних та ударних інструментів «Сім сльозин» (сл. Б. Олійника, 1985);

– симфонія-реквієм для солістів, двох мішаних хорів, соло баяна та оркестру «Океан доль» (сл. Ш. Бодлера, 1985);

– великий вокально-симфонічний цикл, лірична сповідь «Моя Україна» для мішаного хору, фортепіано, баяна та камерного оркестру (сл. Т. Шевченка, М. Ткача, канонічні тексти, 2019);

– хорова симфонія «Пливе кача» для мішаного хору і симфонічного оркестру («Молитва за Україну» на сл. Т. Шевченка, О. Кониського, народні та канонічні тексти, 2022).

Окрім творів з оркестром В. Зубицьким було написано чимало хорових опусів а capella або з фортепіанним супроводом:

– «Народний хоровий триптих» (1977);

– три концерти – № 1 «Гори мої» (на тексти західноукраїнських народних пісень і балад, 1986), № 2 «Ярмарок» (на тексти східноукраїнських народних пісень і балад, 1987), № 3 «Concerto strumentale» для мішаного хору, перкусії та фортепіано (сл. народні і В. Довжика, 1995);

– «Молитва Божій Матері» (сл. Т. Шевченка, 1993);

– «Коломийка» для мішаного хору, фортепіано та ударних / пам’яті мого вчителя, Мирослава Скорика (на сл. І. Франка та народні, 2022);

– духовні твори, хорові мініатюри, обробки народних пісень для хору.

Різноманітні, багатогранні за стилем, новаторські у виконавському аспекті, характерні за національним ритмо-інтонаційним наповненням, хорові твори В. Зубицького посіли почесне місце у репертуарі багатьох колективів України та зарубіжжя.

Розглянемо один із останніх опусів композитора – «Коломийку» для мішаного хору, фортепіано та ударних. Твір написано на вірші І. Франка та народні, завершено 2022 року і присвячено М. Скоріку – вчителю з композиції під час навчання у Київській консерваторії. Серед хорових творів цього періоду, «Коломийка» вирізняється насиченістю музичної тканини з боку гармонії, темпоритму, фактури, динамічних відтінків, вокальних і шумових технік звуковидобування. Вказані засоби музичної виразності обумовили енергійний та цілеспрямований характер твору.

«Коломийка» В. Зубицького – це одночасний твір, який має рондоподібну форму з рисами концентричної. Шість коломийок¹ західного регіону України і два передостанні куплети стрілецької пісні «Гей, там на горі Січ іде» утворюють вербальний корпус твору. Означимо назви використаних коломийок:

1. «Тече вода з-під города, тече мала річка»;
2. «Під горою, над рікою в нашом милім краю»;
3. «Тато добрий, тато добрий, мати не лихая»;
4. «Коломия не помя, Коломия – місто» (цей рядок містить в декількох коломийках);
5. «А я дримбу собі куплю, хоч би була боса»;
6. «Та не тото гуцул, що погуцулився».

З кожної пісні композитор залучає невеличкі уривки (часом тільки одну строфу), які задають тон для подальших мелодико-ритмічних імпровізацій і введення нової коломийки. Цікавим рішенням є відсутність повторень пісень: кожна з них, немов промінь сонця, з'являється на шість – тридцять тактів і в подальшому може бути використана тільки мотивно як розробковий матеріал.

Таке калейдоскопічне використання пісень нагадує «в'язанки» – тематичні групи коломийок, які співаються під час танців. Такий підхід до побудови твору свідчить про глибоке знання В. Зубицьким традицій українського народу та його музичного надбання.

«Коломийку» обрамляють куплети зі стрілецької пісні «Гей, там на горі Січ іде»: після вокалізованого масштабного вступу, побудованого на ритмо-інтонаційних коломийкових зворотах, звучить куплет «Повій, вітре, з синіх гір». На завершення твору звучить передостанній куплет «Повій, вітре, із степів», мелодію якого композитор провів у збільшенні задля підкреслення героїко-патріотичного характеру твору.

Стислою музичною характеристикою «Коломийки» є: нерівномірний метр (часта зміна розміру), гострий примхливий ритмічний малюнок, вокально-інтонаційні труднощі (інтервальні стрибки або навпаки півтонові рухи у швидкому темпі, швидка зміна штрихів тощо), часте використання секундових співзвуч; інструментальні програші (обсягом від

двох тактів в партії ударних до розгорнутої побудови майже в сто п'ятдесят – в партії фортепіано) тощо.

Поєднання у творі двох типів коломийки – ліричної і танцювальної, обумовлено побутованням жанру. Окрім коломийки-танцю у карпатському регіоні (де, власне пісні цього жанру найбільш розповсюджені), окреме місце посідають коломийки «до співу» (А. Іваницький): вони мають ліричний кантіленний характер і «насичені більшим мелодизмом» (Іваницький, 2004, с. 216). З шести залучених коломийок композитор залучив тільки одну ліричну: «Тече вода з города» представлена одразу у двох іпостасях. Перша – написана у гуцульському ладі на скорочений текст з першого рядка «Тече вода з города». За рахунок півтонового нисхідного руху формується томливий характер пісні, незважаючи на пружний фортепіанний супровід та септакордове гармонічне забарвлення. У контексті передуючого запального вокально-інструментального програшу і вступного фортепіанного чотиритакта, пісня звучить контрастно та ілюструє образно-інтонаційне багатство української пісенності.

Натомість другий рядок пісні зі словами «Мій милий такий красний, як у траві чічка» представлений без будь-яких хроматизмів, що надає мелодії рис аріозності. А за гармонічними (починається з доміанти) та композиційними особливостями (простота та повторність побудови) епізод нагадує приспів куплетної форми.

Проте з наступного такту після ліричного відхилення В. Зубицький повертає слухача до основного танцювального характеру твору.

Розглянемо ритмо-інтонаційну організацію «Коломийки» В. Зубицького більш детально. Каркасом твору стали *ритмоформули*, що походять з фольклорних першоджерел. Нагадаємо, що коломийки – це «короткі, переважно монострофічні пісеньки-куплети», (Іваницький, 2004, с. 214) речитативно-декламаційні наспіви, які складаються з двох віршів. За складовою структурою коломийки мають стабільну форму 4+4+6 – 14-складовий вірш, який і отримав назву *коломийковий*.

Важливо зауважити, що *ритмомелодика* коломийок має багато спільного з народними інструментальними награваннями. Протягом твору метро-ритмічна та інтонаційна складові

¹ У другій половині твору звучить ще одна за музичними характеристиками коломийка «Ой, на горі високій біла командичка», проте її народного походження поки що не знайдено.

30

P-no. *p seccissimo*

una corda

S. 1. solo *p*
Te - - че во - да з го - ро - да.

T. 1. solo *p*

P-no.

Приклад 1. Лірична пісня «Тече вода з города»

399 1. solo *p*

A. Мій ми - лий та - - кий

B. 1. solo *p*

P-no. *sub p secco*

una corda

404

A. крас - ший, як у тра - ві чіч ка.

B.

P-no.

Приклад 2. Лірична пісня «Тече вода з города». Другий епізод

музичної тканини баланують між фольклором і джазом. Медіатором між ними слугує імпрізаційність: вокалізовані програші між проведенням коломийкових тем з безкінечно змінним метро-ритмом супроводжуються фортепіанним супроводом, сповненим гармонічної і ритмічної швидкоплинності. Стабілізуючим фактором двох пластів – вокального та інструментального є малий барабан, який звучить майже протягом всього твору і допомагає слухачу переключитись з одної метро-ритмічної організації на іншу.

Проте основним інструментом та головним виконавцем усіх видів коломийки стає хор. У баченні В. Зубицького він трактується як «універсальний інструмент», що наділяється високим рівнем віртуозності за рахунок розширення інтонаційної бази, закладеної автором у тембральні, ритмічні та мелодичні задачі цього «інструмента».

Мелодиці хорових партій притаманна тембральна «оркестровість» з виразною кварто-квінтовою інтервалікою, з частими секундовими співвідношеннями, мелізматикою. Примхливу ритміку інструментальних награвань відображено у багатшаровості функцій жанру коломийки з її віртуозним музикуванням; вокально реалізовано в імітації танцю і супроводжувачого тупотіння, які відображено у хорових партіях остинатними ритмами, багатозвучними гармонічними комплексами з притаманною музиці В. Зубицького нерегулярною ритмікою, в імпровізованих вигуках-викриках. Перелічені засоби ілюструють композиторське розуміння хору як потужного інструмента, до звукоутворення якого В. Зубицький підійшов творчо і водночас вимогливо.

Окремої уваги заслуговує огляд хорових вигуків та різних прийомів, що виконуються хористами. Віктор Москаленко у навчальному посібнику «Лекції з музичної інтерпретації» зазначає: «Роль комплексних проявів інтонаційності особливо наочно простежується у музичному виконанні. Тут інтонаційність включає, окрім самого ефекту звучання, м'язово-рухову складову – власне виробництво звучання. Це – праця голосових зв'язок, жестикуляція, міміка і пантоміміка у виконавському апараті вокаліста, моторно-рухома сторона виконання на музичних інструментах тощо» (Москаленко, 2013, с. 23). Вібрація голосових зв'язок – це

також певний «рух», невидимий, але ці вібрації конкретним чином відображаються на звучанні, на формуванні певних тембральних барв, а отже, і на відтворенні художнього образу. Таким чином, у співі закладені:

- текст – вербальне викладення змісту пісні;
- ритмічність рухів-жестів як відображення танцю (ритміка – рухи + мовлення);
- можливості для імітування звучання інструментів.

Перелічені звукообразальні можливості голосу активно залучені до «Коломийки» В. Зубицького. Народні ладо-інтонаційні і метро-ритмічні особливості, у тому числі вигуки-кластери типу «Гой!» та ін. являються так званими *семіотичними знаками*, які сприймаються колективно та являються виражальними елементами фольклору. У статті «Фольклорні джерела в баянній творчості Володимира Зубицького» Микола Гейченко підкреслює: «Семіотичний знак, асимілюючись з авторською стилістикою, утворює органічну оригінальну систему композиторського мислення» (Гейченко, 2012, с. 113). З точки зору виконавської практики, для хорового колективу високий рівень складності полягає у відображенні всіх «знаків» автентичного фольклору та у виконанні всіх композиторських технічних задач, адже композитор використовує широкий спектр засобів виразності, покладаючись на багатогранність можливостей людського голосу та вокального апарату загалом. Як віртуоз-імпровізатор, В. Зубицький прагне наділити голоси інструментальною віртуозністю та поєднати її з вокальними тембральними характеристиками та виражальними засобами. Таким чином однією з головних вимог до виконавців є *віртуозність*.

До виконавських складнощів «Коломийки» В. Зубицького можна віднести наступні зображальні прийоми:

- імітація танцювальних гуцульських награвань (діатонічні та хроматизовані пасажі у швидкому темпі);
- імітація звучання українських народних музичних інструментів: дрімби, духових дерев'яних, ударних народних інструментів (ремарки *alla trembita* або *secco* у високому регістрі, у вокалізованих програшах спів на слоги «па-па» та інші у поєднанні з великою кількістю пауз);

– поліметричність та поліритмічність зі складними варіантними ритмічними малюнками: їх часта зміна у швидкому темпі складає чимале випробування для виконавців;

– широке використання повного арсеналу штрихових позначень, у тому числі акцентів та їх часта зміна;

– плески в долоні, з вимогою звучання у певному регістрі;

– клацання язиком із відображенням точно заданої звуковисотності;

– використання сонористичних прийомів (наприклад, спів *mormorando* у квартових співвідношеннях, у поєднанні з динамікою *pp*);

– ритмо-артикуляційні виклики;

– «стихійність» музичних побудов;

– октавні глісандо з позначкою *lungo* (*итал.* – довгий).

Наведений перелік виконавських складнощів свідчить про ритмо-інтонаційне багатство «Коломийки» В. Зубицького та необхідність підвищення виконавського рівня серед хорових колективів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Один з останніх створених хорових творів – «Коломийка» Володимира Зубицького представляє неабиякий інтерес як для науковців, так і виконавців. Твір оригінальний не тільки за жанровим визначен-

ням, а й за композиційною будовою (в'язанка коломинок), ладо-інтонаційною організацією (кварто-квінтови або півтонови ходи у швидкому темпі, вигуки-кластери тощо), примхливою метро-ритмічною структурою (часта зміна розміру, швидке чергування ритмічних груп у поєднанні з великою кількістю пауз тощо).

Трактування композитором хору як потужного музичного інструмента сприяло залученню широкого спектру звукообразальних прийомів, серед яких імітація танцювальних гуцульських награвань або звучання українських народних музичних інструментів, плески в долоні та клацання язиком, часті вигуки «Гой!» та ін. з фіксованою висотою звука в акорді кластерного типу та ін.

Для хормейстера наведений аналіз свідчить про необхідність високого рівня технічної підготовки хорового колективу, широкого діапазону голосів, виточеної ритмічної організації, артистичних здібностей; а також вільної, легкої та віртуозної подачі матеріалу.

«Коломийка» В. Зубицького, як і решта хорової спадщини композитора, потребують наукових розвідок і виконавської практики з метою розкриття потенціалу сучасної вокально-хорової майстерності та популяризації українського хорового мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Варакута М. І. Про формотворчі принципи хорових мініатюр В. Зубицького на тексти західно-українського фольклору. *Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка*: Зб. наук. пр. / за заг. ред. В. Л. Філіпова. Луганськ, 2007. Вип. 8. С. 242–252.

2. Варакута М. І. Хорова мініатюра в українській музиці: закономірності розвитку жанру та їх осмислення в музикознавстві. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. Київ, 2009. Вип. XXII. С. 281–287.

3. Гейченко М. І. Фольклорні джерела у баянній творчості Володимира Зубицького. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка* / Серія: Педагогічні науки. Кіровоград, 2012. Вип. 107 (1). С. 111–117.

4. Голяка Г. П. Володимир Зубицький: універсалізм творчої особистості. *Fine Art and Culture Studies*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022. № 2. С. 10–16.

5. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика (методологія і методика): Навчальний посібник. Київ: Заповіт, 1997. 392 с.

6. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с.

7. Карась В. М. Специфіка трактування жанру хорового концерту у сучасній українській музиці (на прикладі концерту «Гори мої» В. Зубицького). *Слобожанські мистецькі студії*. Суми, 2024. № 2. С. 31–34.

8. Москаленко В. Г. Лекції з музичної інтерпретації. Навчальний посібник. Київ, 2013. 134 с.

9. Охманюк В. Ф. Тенденції розвитку хорової мініатюри у творчості Володимира Зубицького. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Мистецтвознавство*. Рівне, 2017. Вип. 24. С. 161–164.

10. Скопцова О., Ковмір Н., Семенова О. Риси хорової творчості Володимира Зубицького на прикладі «Concerto strumentale». *Вісник КНУКіМ / Серія: Мистецтвознавство*. Київ, 2022. № 47. С. 88–93.

REFERENCES:

1. Varakuta, M. (2009). Khorova miniatiura v ukrainiskii muzytsi: zakonornosti rozvytku zhanru ta yikh osmysleniia v muzykoznavstvi. [Choral miniature in Ukrainian music: regularities of the genre development and their comprehension in musicology]. *Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury*. Kyiv. Vyp. XXII. S. 281–287 [in Ukrainian].
2. Varakuta, M. (2007). Pro formotvorchi pryntsypy khorovykh miniatiur V. Zubytskoho na teksty zakhidno-ukrainskoho folkloru. [On the Formative Principles of V. Zubytskyi's Choral Miniatures on Texts of Western Ukrainian Folklore]. *Problemy suchasnosti: kultura, mystetstvo, pedahohika: Zb. nauk. pr. / za zah. red. V. L. Filipova*. Vyp. 8. S. 242–252 [in Ukrainian].
3. Heichenko, M. (2012). Folklorni dzherela u baiannii tvorchosti Volodymyra Zubytskoho. [Folklore Sources in the Accordion Works of Volodymyr Zubytsky]. *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka / Serii: Pedahohichni nauky*. Vyp. 107 (1). S. 111–117 [in Ukrainian].
4. Holiaka, H. (2022). Volodymyr Zubytskyi: universalizm tvorchoi osobystosti. [Volodymyr Zubytskyi: Universalism of a Creative Personality]. *Fine Art and Culture Studies. Lutsk: Volynskiy natsionalnyi universytet imeni Lesi Ukrainky*. № 2. S. 10–16 [in Ukrainian].
5. Ivanytskyi, A. (1997). Ukrainska muzychna folklorystyka (metodolohiia i metodyka). [Ukrainian musical folklore studies (methodology and techniques)]: Navchalnyi posibnyk. Kyiv: Zapovit. 392 s. [in Ukrainian].
6. Ivanytskyi, A. (2004). Ukrainskyi muzychnyi folklor. [Ukrainian musical folklore]. Pidruchnyk dlia vyshchykh uchbovykh zakladiv. Vinnytsia: NOVA KNYHA, 2004. 320 s. [in Ukrainian].
7. Karas, V. (2024). Spetsyfika traktuvannia zhanru khorovoho kontsertu u suchasni ukrainskii muzytsi (na prykladi kontsertu «Hory moi» V. Zubytskoho). [Specific interpretation of the choir concert genre in contemporary Ukrainian music (on the example of the concert “My Mountains” by V. Zubytsky)]. *Slobozhanski mystetski studii*. Sumy. № 2. S. 31–34 [in Ukrainian].
8. Moskalenko, V. (2013). Leksii z muzychnoi interpretatsii. [Lectures on music interpretation]. Navchalnyi posibnyk. Kyiv. 134 s. [in Ukrainian].
9. Okhmaniuk, V. (2017). Tendentsii rozvytku khorovoi miniatiury u tvorchosti Volodymyra Zubytskoho. [Trends in the Development of Choral Miniatures in the Works of Volodymyr Zubytskyi]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku*. Mystetstvoznavstvo. Vyp. 24. S. 161–164 [in Ukrainian].
10. Skoptsova, O., Kovmir, N., Semenova, O. (2022). Rysy khorovoi tvorchosti Volodymyra Zubytskoho na prykladi «Concerto strumentale». [Features of Volodymyr Zubytskyi's choral works on the example of “Concerto strumentale”]. *Visnyk KNUKіM / Serii: Mystetstvoznavstvo*. № 47. S. 88–93 [in Ukrainian].